

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 7Sžo/7/2015                    |
| Identifikačné číslo spisu: | 1112227715                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 28.07.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Zdenka Reisenauerová     |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:1112227715.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: U.P., bytom v X., U. XX, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 17. júla 2012, číslo 14852-6/2012-BA, rozhodnutia zo dňa 27. septembra 2011, číslo 49916-2/2011-BA a rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava zo 16. decembra 2011, číslo 700-0250758611-GC04/11, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. októbra 2014, č. k. 2S/230/2013-69, 2S/194/2014, 2S/195/2014, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. októbra 2014, č. k. 2S/230/2013-69, 2S/194/2014, 2S/195/2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

### Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 22. októbra 2014, č. k. 2S/230/2013-69, 2S/194/2014, 2S/195/2014 zastavil konanie podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

K uvedenému záveru dospel potom, čo mal za preukázané, že vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo 17. júla 2012, číslo 14852-6/2012-BA sa jedná len o list, ktorý nepredstavuje konečné rozhodnutie orgánu verejnej správy v zmysle § 247 ods. 2 OSP, a ktorý nebol spôsobilý založiť, zmeniť a ani zrušiť práva a povinnosti žalobcu podľa § 244 ods. 3 OSP. Dodal, že žalobca mal možnosť sa domáhať preskúmania rozhodnutia žalovanej zo 17. apríla 2012, číslo 14852-3/2012-BA, ktorým bolo konanie meritorne ukončené.

Vo vzťahu k rozhodnutiu žalovanej z 27. septembra 2011, číslo 49916-2/2011-BA mal krajský súd za preukázané, že predmetné rozhodnutie bolo doručené žalobcovi dňa 6. októbra 2011 a nakoľko tento podal žalobu až dňa 27. augusta 2012, tak žalobu podal oneskorene.

V súvislosti s rozhodnutím žalovanej zo 16. decembra 2011, číslo 700 0250758611 GC04/11 zistil, že sa jedná o prvostupňové rozhodnutie, proti ktorému podal odvolanie, o ktorom rozhodla žalovaná rozhodnutím zo 17. apríla 2012, číslo 14852-3/2012-BA. Nakoľko však žalobca napadol žalobou

prvostupňové rozhodnutie, nebola splnená podmienka plynúca z § 247 ods. 2 OSP.

O trovách konania rozhodol krajský súd v zmysle § 146 ods. 1 písm. c/ v spojení s§ 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie.

Namietal, že krajský súd posúdil vyjadrenie žalovanej zo 17. júla 2012, číslo 14852 6/2012-BA len ako „list“. Podľa názoru žalobcu sa jedná o vyjadrenie majúce však charakter rozhodnutia, nakoľko z neho vyplývala jediná možnosť podať žalobu na preskúmanie rozhodnutia žalovanej zo 17. apríla 2012, číslo 14852-3/2012-BA. V tejto súvislosti ďalej konštatoval, že proti rozhodnutiu zo 17. apríla 2012, číslo 14852-3/2012-BA sa nemohol odvolať, nakoľko z poučenia tohto rozhodnutia vyplýva, že je konečné a možnosť podať žalobu dostal práve až vo vyjadrení zo 17. júla 2012, číslo 14852-6/2012-BA, čo aj riadne využil, a to v lehote, ktorú žalovaná vo vyjadrení uviedla.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že vo vyjadrení zo 17. júla 2012, číslo 14852-6/2012-BA žalobcovi opätovne vysvetlila spôsob zaúčtovania platieb poisťného na sociálne poistenie a zároveň ho poučila o možnosti voči rozhodnutiu zo 17. apríla 2012, číslo 14852-3/2012-BA podať žalobu o preskúmanie zákonnosti na príslušný krajský súd. V predmetnom vyjadrení ďalej uviedla, že žalobu je možné podať v lehote do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni. Keďže rozhodnutie zo 17. apríla 2012, číslo 14852-3/2012-BA nadobudlo právoplatnosť dňom 28. júna 2012, z čoho je zrejmé, že predmetné rozhodnutie ako konečné, bolo žalobcovi doručené 28. júna 2012, bolo možné podať žalobu o preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia v lehote do 28. augusta 2012. K námietke žalobcu, že z rozhodnutia zo 17. apríla 2012, číslo 14852-3/2012-BA nevyplývala možnosť podať žalobu uviedla, že poučenie obsahuje všetky náležitosti plynúce z § 209 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“), pričom z tohto ustanovenia nevyplýva, že poučenie musí obsahovať aj údaj o súdnom preskúmaní právoplatných rozhodnutí tak, ako to upravuje napríklad Správny poriadok. Preto žalovaná nepochybila, keď v poučení rozhodnutia z 27. septembra 2012 (po správosti zo 17. apríla 2012), číslo 14852-3/2012-BA neuviedla informáciu o možnosti podať žalobu o preskúmanie jeho zákonnosti. Záverom žalovaná poukázala na nevyvrátiteľnú domnienku znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov a navrhla napadnuté rozhodnutie krajského súdu v plnom rozsahu ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 OSP) dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

Podľa § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že podaním z 23. augusta 2012, doručeným Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) dňa 27. augusta 2012 a nazvaným „Žaloba o preskúmanie zákonnosti 14852-6/2012-BA a zároveň z dôvodu podozrenia z trestného činu podvodu, v štádiu pokusu a to podľa § 14 a § 221 Trestného zákona“ sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo 17. júla 2012, číslo 14852-6/2012-BA, pričom k podaniu ako prílohy priložil predovšetkým predmetné vyjadrenie zo 17. júla 2012, číslo 14852-6/2012-BA, rozhodnutie žalovanej z 27. septembra 2011, číslo 49916-2/2011-BA, rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava zo 16. decembra 2011, číslo 700-0250758611-GC04/11 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava z 18. apríla 2011, číslo 700-0212582511-GC04/11.

Okrem iného uviedol, že predmetné podanie podáva na základe odporúčania žalovanej vo vyjadrení zo 17. júla 2012, číslo 14852-6/2012-BA v zákonnej lehote do 28. augusta 2012.

Pre úplnosť najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že žalobcom označeným:

a/ Rozhodnutím z 18. apríla 2011, číslo 700-0212582511-GC04/11 Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava podľa § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 572/2009 Z. z., § 152a a § 178 ods. 1 písm. a/ ôsmy bod v znení zákona č. 43/2004 Z. z. žalobcovi predpísala za obdobie november 2009, december 2009, január 2010, február 2010, apríl 2010 - december 2010 poistné na nemocenské poistenie v sume 80,66 eur, poistné na starobné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie v sume 330,91 eur, poistné na invalidné poistenie v sume 109,99 eur a poistné do rezervného fondu solidarity v sume 36,37 eur, celkovo v sume 557,93 eur.

b/ Rozhodnutím z 27. septembra 2011, číslo 49916-2/2011-BA na odvolanie žalobcu žalovaná zrušila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava z 18. apríla 2011, číslo 700-0212582511-GC04/11 a vec vrátila na nové prejednanie a rozhodnutie.

c/ Rozhodnutím zo 16. decembra 2011, číslo 700-0250758611-GC04/11 Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod štrnásty a § 210 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a v spojení s rozhodnutím žalovanej z 27. septembra 2011, číslo 49916-2/2011-BA, ktorým bolo rozhodnutie pobočky z 18. apríla 2011, číslo 700 0212582511-GC04/11 zrušené a vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, žalobcovi predpísala za obdobie november 2009, december 2009, január 2010, február 2010, apríl 2010 - december 2010 poistné na nemocenské poistenie v sume 80,66 eur, poistné na starobné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie v sume 330,91 eur, poistné na invalidné poistenie v sume 109,99 eur a poistné do rezervného fondu solidarity v sume 36,37 eur, celkovo v sume 557,93 eur.

d/ Vyjadrením zo 17. júla 2012, číslo 14852-6/2012-BA žalobcovi vysvetlila spôsob zaúčtovania platieb poistného na sociálne poistenie. Rovnako ho v predmetnom vyjadrení poučila o možnosti podania žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia zo 17. apríla 2012, číslo 14852-3/2012-BA na príslušný krajský súd.

Okresný súd uznesením z 2. novembra 2012, č. k. 2S/7/2012-14 vyzval žalobcu na opravu vád návrhu, a to konkrétne, aby tento v lehote 20 dní odo dňa doručenia:

- presne označil rozhodnutie a postup správneho orgánu, ktoré napáda
- uviedol, v akom rozsahu rozhodnutie, alebo postup napáda
- uviedol, aký konečný návrh robí
- pravdivo opísal rozhodujúce skutočnosti, z ktorých odvodzuje uplatňovaný nárok tak, aby bolo zjavné čoho sa návrhom domáha
- uviedol právny titul, z ktorého odvodzuje svoj návrh
- označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení
- upravil petít návrhu (to, čoho sa domáha) tak, aby bol jasný, presný, určitý a vykonateľný

Žalobca podaním z 28. novembra 2012, doručeným okresnému súdu dňa 30. novembra 2012 a nazvaným „Vec: žiadosť o zmenu konania č. 2S/7/2012-14 na žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. 14852-6/2012-BA z 17.7.2012" doplnil svoj pôvodne podaný návrh z 23. augusta 2012, pričom záverom požiadal zrušiť už vyššie zmienené rozhodnutia z 18. apríla 2011, zo 16. decembra 2011, ako aj rozhodnutie žalovanej z 27. septembra 2011, číslo 49916-2/2011-BA a rozhodnutie žalovanej zo 17. júla 2012, číslo 14852-6/2012-BA, ktorých fotokópie zároveň priložil k uvedenému podaniu.

Okresný súd následne uznesením z 12. septembra 2013, č. k. 2S/7/2012-39 postupom podľa § 250d ods. 2 OSP postúpil vec v časti preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovanej z dôvodu vecnej nepríslušnosti Krajskému súdu v Bratislave.

Krajský súd následne uznesením z 22. októbra 2014, č. k. 2S/230/2013-69, 2S/194/2014, 2S/195/2014 zastavil konanie.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bolo práve vyššie uvedené uznesenie krajského súdu, ktorým súd zastavil konanie. K zastaveniu konania pristúpil krajský súd po tom, čo mal za preukázané, že žalobcom označené rozhodnutia nespĺňajú podmienky plynúce z § 244 a nasl. OSP.

Najvyšší súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že krajský súd pochybil, keď konanie zastavil.

Z obsahu podania žalobcu z 23. augusta 2012 (č. l. 1 súdneho spisu) ako aj z podania z 28. novembra 2012 (č. l. 17 súdneho spisu) vyplýva, že žalobca vychádzal z mylného predpokladu o nemožnosti podania žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo 17. apríla 2012, číslo 14852-3/2012-BA. Žalobca uviedol, že rozhodnutie zo 17. apríla 2012, číslo 14852-3/2012-BA neobsahuje poučenie o možnosti podania žaloby a preto ako sám ďalej uviedol, podal žalobu až na základe odporúčania žalovanej vo vyjadrení zo 17. júla 2012, číslo 14852-6/2012-BA. Z obsahu predmetného vyjadrenia žalovanej vyplýva, že táto poučila žalobcu o možnosti podať žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia zo 17. apríla 2012, číslo 14852-3/2012-BA. Zároveň žalobcovi oznámila aj lehotu, do ktorej by mal predmetnú žalobu podať, čo aj žalobca využil a žalobu podal.

Taktiež v predmetnej právnej veci žalobca k svojej žalobe doložil už vyššie spomenuté a bližšie špecifikované rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov (pozri rozhodnutia uvedené pod bodmi a/ až d/), a hoci v žalobe ako aj jej doplnení nesprávne uviedol, že sa domáha preskúmania rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, prípadne vyjadrenia žalovanej, bolo podľa najvyššieho súdu zrejmé, že žalobca mal záujem domáhať sa preskúmania rozhodnutia vydaného žalovanou, ktoré navyše pripojil k podanému odvolaniu.

Navyše, z obsahu podaní žalobcu ďalej vyplýva, že žalobca žiadal preskúmať prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava zo 16. decembra 2011, (číslo 700-0250758611-GC04/11), pričom z obsahu pripojeného administratívneho spisu žalovanej číslo 14852-6/2012-BA vyplýva, že žalobca uvedené rozhodnutie napadol odvolaním, o ktorom rozhodla Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutím zo 17. apríla 2012, číslo 14852-3/2012-BA tak, že predmetné prvostupňové rozhodnutie potvrdila a odvolanie zamietla.

Za takého stavu bolo potom zo strany krajského súdu žiaduce, aby tento namiesto využitia striktné formalistického prístupu, žalobcu buď v súlade s § 43 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP vyzval na spresnenie petitu svojej žaloby s riadnym poučením, že pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu tá skutočnosť, že musí ísť o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 OSP), prípadne žalobcu predvolal na informatívny výsluch, vhodným spôsobom ho poučil a usmernil tak, aby tomuto nevznikla ujma na jeho právach spôsobená len nedostatkom jeho právneho vedomia.

Najvyšší súd je povinný zároveň zdôrazniť aj tú skutočnosť, že v predmetnej právnej veci žalobca nie je zastúpený advokátom, a keďže sa jedná o vec sociálneho poistenia, povinné zastúpenie advokátom zákon v § 250a OSP ani nevyžaduje. Krajský súd mal preto vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP). O to viac uvedené platí v konaní pred orgánom verejnej správy vo veciach sociálnych, kde by konanie malo smerovať k zabezpečeniu účinnejšej ochrany práv týchto fyzických osôb a následne potom aj k účinnejšiemu prístupu k súdnej ochrane.

Vzhľadom na vyššie uvedené, najvyšší súd dospel k záveru, že na zastavenie konania zo strany krajského súdu neboli splnené podmienky, a preto je potrebné napadnuté uznesenie krajského súdu

podľa § 250ja ods. 3, veta druhá OSP v spojení § 246c ods. 1 veta prvá a s § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 OSP a podľa § 492 ods. 1, 2 SSP zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie.

Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude postupovať vo vyššie naznačenom smere.

Krajský súd súčasne v novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 246c ods. 1 a § 224 ods. 3 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP).

Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.